

Σύρος, 30/4/2023

Η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΜ) που δόθηκε σε δημόσια διαβούλευση αφορά τμήμα των περιοχών Natura των Κυκλάδων. Θεωρούμε ότι η ΕΠΜ είναι επιστημονικά άρτια και στο πλαίσιο της διαβούλευσης μπορεί να βελτιωθεί. Η ΚΟΙΝΣΕΠ Απάνω Μεριά λαμβάνει θέση στη δημόσια διαβούλευση έπειτα από απόφαση της Γενικής Συνέλευσής της.

Κατά την γνώμη μας, η προσέγγιση που πρέπει να έχει μία σύγχρονη και σοβαρή νησιωτική κοινωνία στο ζήτημα, οφείλει να λαμβάνει υπόψη ως σχεδιαστική αφετηρία τη φέρουσα ικανότητα της περιοχής και να θέτει ως στόχο την διατήρηση και την διαγενεακή ισότητα.

Οι προτάσεις μας δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στις χρήσεις της περιοχής που αφορούν τη χρήση από το κοινό, όπως η ελεύθερη πρόσβαση σε μονοπάτια, κινούνται δε, στους άξονες της βιωσιμότητας, της διατήρησης και της ανάδειξης των μοναδικών χαρακτηριστικών των προστατευόμενων περιοχών της Σύρου.

Στόχος του σχεδίου διατήρησης, κατά την άποψή μας, θα πρέπει να είναι η εξασφάλιση της προστασίας του τοπίου, των οικοσυστημάτων, της βιοποικιλότητας, του ιστορικού ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και των παραδοσιακών, ήπιων χρήσεων της περιοχής.

Εξειδίκευση των προτάσεών μας επί της Δημόσιας διαβούλευσης του έργου "Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, Σύνταξη Προεδρικών Διαταγμάτων Προστασίας και Σχεδίων Διαχείρισης για τις Περιοχές του Δικτύου Natura 2000":

1. Αναφορικά με τη Ζώνη Απόλυτης Προστασίας της Φύσης (ΖΑΠΦ 04) «Δυτική και βόρεια Γυάρου»:

Κρίνεται ορθό το σκεπτικό ότι οι ανεμογεννήτριες είναι πλήρως ασύμβατες με το προστατευτέο αντικείμενο της Γυάρου και προτείνεται να περιληφθεί στο σχέδιο η απαγόρευση της εγκατάστασης ανεμογεννητριών στη Γυάρο.

2. Ζώνες Προστασίας της Φύσης ΖΠΦ

2.1. Για τη ζώνη ΖΠΦ 36 «Όρος Σύριγγας Σύρου»: Όσον αφορά στην προτεινόμενη χρήση 24.1 "Γεωργικές, δασικές, κτηνοτροφικές και λοιπές αγροτικές εκμεταλλεύσεις" θα πρέπει οι δραστηριότητες αυτές να περιοριστούν αποκλειστικά σε δραστηριότητες που δεν χρειάζονται νέες διανοίξεις δρόμων και θα εξυπηρετηθούν από τις υφιστάμενες οδούς πρόσβασης, οι οποίες επιτρέπεται να συντηρηθούν υπό την προτεινόμενη χρήση 26.12.1.

Για τη χρήση 33 "Εγκαταστάσεις παραγωγής, αποθήκευσης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, και συναφείς εγκαταστάσεις" στο πλαίσιο της οποίας «Επιτρέπεται η κατασκευή εγκαταστάσεων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ύδρευσης και τηλεπικοινωνιών», δεδομένου ότι η μόνη κατοικημένη περιοχή εντός της ζώνης αυτής είναι ο οικισμός του Σύριγγα, προτείνεται η παραπάνω διατύπωση να αντικατασταθεί ως εξής: «Επιτρέπεται η κατασκευή εγκαταστάσεων για την μεταφορά (αποκλειστικά διανομή) ηλεκτρικής ενέργειας, ύδρευσης και τηλεπικοινωνιών ειδικά για τον οικισμό "Σύριγγας"».

Για τη χρήση 26.12.1: "Οδοί (κίνησης μηχανοκίνητων οχημάτων)" στο πλαίσιο της οποίας «επιτρέπεται η συντήρηση και βελτίωση του υφιστάμενου οδικού δικτύου όλων των κατηγοριών απαραίτητου για την εξυπηρέτηση των υφιστάμενων οικισμών και επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων και τη λειτουργία των επιτρεπόμενων κατασκευών και εγκαταστάσεων. Δεν επιτρέπεται η διάνοιξη νέου οδικού δικτύου». Δεδομένου ότι η μόνη κατοικημένη περιοχή και ο μόνος υπάρχων δρόμος εντός της ζώνης αυτής είναι ο οικισμός του Σύριγγα και ο δρόμος που οδηγεί σε αυτόν, η παραπάνω διατύπωση προτείνεται να τροποποιηθεί ως εξής: «επιτρέπεται μόνο η συντήρηση, βελτίωση του

υφιστάμενου δρόμου μέχρι τον οικισμό "Σύριγγας". Η βελτίωση δεν περιλαμβάνει διαπλατύνσεις και βελτιώσεις σε όλο το μήκος της οδού, παρά μόνο ενδεχόμενες τοπικές βελτιώσεις για λόγους ασφάλειας της κυκλοφορίας. Δεν επιτρέπεται η διάνοιξη νέου οδικού δικτύου». Η σχετική πρόβλεψη να μην επιτρέπεται η διάνοιξη νέου οδικού δικτύου, προτείνεται να περιληφθεί ρητά και στην αντίστοιχη προτεινόμενη χρήση της σελ. 120.

2.2. Για τις Ζώνες ΖΑΠΦ-05 «Νησίδα Φούης Γυάρου», ΖΠΦ 38 «Βραχώδεις ακτές Βόρειας Σύρου», ΖΠΦ 39 «Νησίδα Βαρβαρούσα Σύρου», ΖΠΦ 40 «Νησίδα Δελφίνι Σύρου», ΖΠΦ 41 «Νησίδα Δίδυμη Σύρου», ΖΠΦ 42 «Νησίδα Στρογγυλό Σύρου», ΖΠΦ 43 «Νησίδα Άσπρο Σύρου», ΖΠΦ 44 «Νησίδα Στρογγυλό (Ποσειδωνίας) Σύρου» και ΖΠΦ 46 «Νησίδα Γλαρονήσι Γυάρου»: Προτείνεται να ενσωματωθεί στους σχετικούς πίνακες και η απαγόρευση της εγκατάστασης ανεμογεννητριών στις νησίδες.

2.3. Για τη Ζώνη ΖΠΦ 45 «Ανατολική Γυάρος»: Όσον αφορά στην εγκατάσταση ανεμογεννητριών στη Ζώνη αυτή, ισχύουν όσα αναφέρθηκαν για τη Ζώνη ΖΑΠΦ 04 «Δυτική και βόρεια Γυάρος». Προτείνεται συμπερίληψη της απαγόρευσης της εγκατάστασης ανεμογεννητριών.

2.4. Για τη Ζώνη ΖΠΦ 66 «Θαλάσσια λιβάδια Ποσειδωνίας Σύρου»: Λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για μια πάρα πολύ μικρή θαλάσσια περιοχή -και μάλιστα σε άμεση γειτνίαση με 4 άλλες ΖΠΦ, προτείνεται η αφαίρεση από τις προτεινόμενες χρήσεις η χρήση 24.4 "Υδατοκαλλιέργειες" η οποία ελλοχεύει κινδύνους για τα λιβάδια Ποσειδωνίας και τις γειτνιάζουσες ΖΠΦ της περιοχής.

3. Ζώνες Διατήρησης Οικοτόπων και Ειδών ΖΔΟΕ

3.1. Για τη Ζώνη ΖΔΟΕ 14 «Ημιορεινή Βορειοανατολική Σύρος»:

3.1.1. Ως προς τις χρήσεις που επιλέγονται και προβλέπονται στο νομοθετικό πλαίσιο: Η προτεινόμενη χρήση των τουριστικών καταλυμάτων (μέχρι 150 κλίνες) είναι εκτός κλίμακας και φυσιογνωμίας της περιοχής. Προτείνεται να απαγορευτούν τα τουριστικά καταλύματα της χρήσης 15. Η όποια δόμηση δεν θα πρέπει να προκαλεί καταστροφή των αναβαθμών, πέραν από την απολύτως αναγκαία για την κατασκευή της επιτρεπόμενης δόμησης. Για την όποια δόμηση θα πρέπει να εφαρμόζονται τα οριζόμενα στη απόφαση του Συμβουλίου της Επικράτειας [ΣτΕ Ολ. 176/2023].

Όσον αφορά τη χρήση 26.12.1: "Οδοί (κίνησης μηχανοκίνητων οχημάτων)" σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται η συντήρηση και βελτίωση του υφιστάμενου οδικού δικτύου, προτείνεται να συμπληρωθεί στην περιγραφή της χρήσης στον πίνακα 4.5.1.-18 ότι: «...μέχρι την καταγραφή/ αναγνώριση των οδών των εκτός σχεδίων περιοχών και τον χαρακτηρισμό τους σύμφωνα με τη παρ. 15 του άρθρου 20 του ν. 3937/2011 ως κοινόχρηστου δημοτικού οδικού δικτύου, επιτρέπονται μόνο εργασίες συντήρησης του υπάρχοντος οδικού δικτύου...».

Όσον αφορά τη χρήση 26.12.6 να απαγορευθεί ρητά η αλλαγή χαρακτήρα μονοπατιών και η μετατροπή τους σε αμαξιτό δρόμο.

Όσον αφορά τη χρήση 34 "Εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας" προτείνεται η τροποποίηση της περιγραφής της στον πίνακα 4.5.1.-18 ως εξής: «Η εγκατάσταση ανεμογεννητριών απαγορεύεται. Η χρήση αφορά μόνο ηλιακή ενέργεια για αυτοκατανάλωση».

3.1.2. Τροποποίηση της Ζώνης στη θέση Δελφίνι: Η περιοχή αυτή της ΖΔΟΕ 14 στο Δελφίνι αποτελεί φυσική συνέχεια της περιοχής ΖΠΦ 36. Προτείνεται η περιοχή της ΖΔΟΕ 14, που βρίσκεται βόρεια, ανατολικά και εν μέρει νότια της ΖΒΔΦΠ 17 και αποτελεί μέρος της ΕΖΔ GR4220018 να συμπεριληφθεί στη Ζώνη ΖΠΦ 36, δημιουργώντας μία ενιαία ζώνη.

3.2. Για τη Ζώνη ΖΔΟΕ 15 «ΑΣΠΗΕ Σύριγγα Σύρου»: Η κατασκευή και η λειτουργία του αιολικού σταθμού στη θέση "Σύριγγας" είχε πραγματοποιηθεί χωρίς την απαραίτητη έγκριση των περιβαλλοντικών όρων από τον αρμόδιο Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ όπως κρίθηκε με την 1805/2005 απόφαση του Συμβουλίου της Επικράτειας και ότι θα πρέπει το γεγονός αυτό να αναφερθεί στην τεκμηρίωση των χρήσεων της ΕΠΜ.

Προτείνεται να συμπεριληφθεί ως περιορισμός στον σχετικό πίνακα 4.5.1-20 (χρήση 34) ότι: «Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας των υφιστάμενων εγκαταστάσεων για διάστημα άνω των 6 μηνών, τότε η διακοπή θεωρείται οριστική και αποτελεί υποχρέωση η καθαίρεση, απομάκρυνση των υλικών και αποκατάσταση του χώρου εντός διαστήματος 6 μηνών από την οριστικοποίηση της διακοπής. Η

επιτρεπόμενη χρήση εγκατάστασης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αφορά αποκλειστικά τις υπάρχουσες ανεμογεννήτριες και όχι σε επέκταση ή αντικατάσταση αυτών».

4. Ζώνες Βιώσιμης Διαχείρισης Φυσικών Πόρων ΖΒΔΦΠ

4.1. Για τις Ζώνες ΖΒΔΦΠ 18 «Αγροτική περιοχή Σύριγγα Σύρου», ΖΒΔΦΠ 19 «Αγροτική περιοχή Χαλανδριανής Σύρου», ΖΒΔΦΠ 20 «Αγροτική περιοχή Σαν Μιχάλη Σύρου»: Για τη χρήση 34 (πίνακας 4.5.1-23) "Εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας" (μόνο ηλιακής ενέργειας) προτείνεται να τροποποιηθεί η περιγραφή σε: «*Η εγκατάσταση ανεμογεννητριών απαγορεύεται. Η χρήση αφορά μόνο ηλιακή ενέργεια για αυτοκατανάλωση.*»

Για τη χρήση 15 "Τουριστικά καταλύματα, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις (ν. 4276/2014)" προτείνεται να γίνει προσδιορισμός τ.μ αντί κλινών, με σημαντικό περιορισμό του μεγέθους τους, (ενδεικτικά μέγιστο 400 τ.μ.) και να τεθούν αρχιτεκτονικοί κανόνες.

Όσον αφορά τη χρήση 1 της "Κατοικίας" η οποία σύμφωνα με το ΠΔ 59/18 (άρθρο 14δ) είναι επιτρεπτή στις περιοχές αυτές προτείνεται και στις τρεις ζώνες να επιτραπεί η ανέγερση κατοικίας χωρίς τον περιορισμό της αγροτικής χρήσης, υπό τους παρακάτω περιορισμούς: αρτιότητα άνω των 10 στρ, ανέγερση μόνο ισογείων κτιρίων με χρήση περιμετρικής λιθοδομής. Για την όποια δόμηση θα πρέπει να εφαρμόζονται τα οριζόμενα στη απόφαση 176/2023 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικράτειας. Η όποια δόμηση δεν θα πρέπει να προκαλέσει την καταστροφή αναβαθμών.

4.2. Για τις Ζώνες ΖΒΔΦΠ 15 «Ευρύτερη περιοχή οικισμού Άνω Σύρου», ΖΒΔΦΠ 16 «Ευρύτερη περιοχή οικισμού Κίνι Σύρου», ΖΒΔΦΠ 17 «Ευρύτερη περιοχή οικιστικής έκτασης Δελφίνι Σύρου»: Για την όποια δόμηση θα πρέπει να εφαρμόζονται τα οριζόμενα στη απόφαση του Συμβουλίου της Επικράτειας [ΣτΕ Ολ. 176/2023]. Η όποια δόμηση δεν θα πρέπει να προκαλέσει την καταστροφή αναβαθμών.

Γενικές παρατηρήσεις-προτάσεις για όλες τις Ζώνες:

Όπου αναφέρεται η προστασία περιοχών της Γυάρου ή/και των ιστορικών μνημείων, να γίνει μνημόνευση των αντίστοιχων σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων για την προστασία τους ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/58979/1531 (ΦΕΚ 389/Δ/2019) και ΔΠΑ/11131/01 (ΦΕΚ 772/Δ/2001).

Κτίρια ή μέρη κτιρίων ή άλλες κατασκευές που θα προκύπτουν ως αποτέλεσμα παράνομης άδειας ή παράνομης δόμησης να μην έχουν κανένα δικαίωμα νομιμοποίησης, να κατεδαφίζονται και να αποκαθίσταται το έδαφος (στο μέτρο του δυνατού).

Υπάρχοντα παλαιά λιθόκτιστα κτίσματα (αγροικίες, κελιά, θημωνιές κλπ) να μπορούν να επισκευάζονται ή να αναστηλώνονται κατ' εξαίρεση των τιθέμενων περιορισμών δόμησης και χρήσης. Στην περίπτωση αυτή η χρήση των κτισμάτων αυτών θα πρέπει να περιορίζεται σε αγροτική/κτηνοτροφική ή κατοικία με σκοπό τον αγροτουρισμό ή την ιδιοκατοίκηση. Προσθήκες κατ' επέκταση και καθ' ύψος δεν επιτρέπονται.

Στη χρήση 26.12.1 να προστεθεί η απαγόρευση νέων δουλειών και να διευκρινιστεί ρητά στους πίνακες ότι απαγορεύονται οι διανοίξεις παντός τύπου οδικού δικτύου μηχανοκίνητων οχημάτων όλων των κατηγοριών οι οποίες θα μπορούσαν να προκύψουν κατόπιν ιδιωτικών συμφωνιών ιδιοκτητών όμορων εδαφικών εκτάσεων. Παράνομες διανοίξεις δρόμων θα πρέπει να σφραγίζονται και να αποκαθίσταται το έδαφος (στο μέτρο του δυνατού). Οι μέχρι σήμερα νομίμως συσταθείσες δουλείες διόδου θα πρέπει να διανοίγονται και να διαμορφώνονται μόνο έπειτα από σύμφωνη γνώμη συμβουλίου αρχιτεκτονικής και έγκριση περιβαλλοντικών όρων με αυστηρές προδιαγραφές ως προς το πλάτος ούτως ώστε να μην μετατρέπονται ουσιαστικά σε οδικό δίκτυο μηχανοκίνητων οχημάτων ιδίως δε στις περιοχές όπου απαγορεύονται γενικώς οι νέες διανοίξεις δρόμων. Επίσης να μην επιτραπεί κίνηση παντός τύπου μηχανοκίνητων οχημάτων και μηχανημάτων εκτός οδικού δικτύου (σε εδάφη εκτός δρόμου ή στα μονοπάτια)

Στη χρήση 26.12.6 να απαγορευθεί ρητά η αλλαγή χαρακτήρα μονοπατιών και η μετατροπή τους σε αμαξιτό δρόμο.

Να γίνεται λεπτομερέστερη επεξήγηση χρήσης γης "33" αναφορικά με την παραγωγή ενέργειας, το είδος και την ένταση αυτής.

Στη χρήση 24.1 όπου αναφέρονται γεωργικές, δασικές και λοιπές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, να προσδιοριστεί με σαφήνεια το μέγεθος και η ένταση αυτών ώστε να είναι σύμφωνα με τη φέρουσα ικανότητα.

Όπου υπάρχουν γεωλογικοί σχηματισμοί ιδιαίτερης σημασίας (όπως υπάρχουν στην Απάνω Μεριά Σύρου) να αναφέρονται και να επιτρέπονται ήπιες χρήσεις συμβατές με την ανάδειξη και την προβολή τους.

Στους κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους (ΦΕΚ τ. Β91/1992) και πέριξ αυτών να επιτρέπεται να δημιουργηθούν υποδομές ανάδειξης (περίπτερα ενημέρωσης, μικρές υπαίθριες μη-κτιριακές κατασκευές κτλ) ή να γίνουν άλλες διαμορφώσεις ανάδειξης του χώρου. Στις ζώνες ΖΒΔΦΠ 18, 19, 20 να επιτρέπεται η ανέγερση μουσείου ή άλλου εκθεσιακού χώρου για την προβολή και ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων και της ιστορίας της Απάνω Μεριάς.

Στη σελίδα 253 του κεφαλαίου 2 να διευκρινιστεί ότι το ήδη μελετημένο φράγμα του Αετού είναι εντός προστατευόμενης περιοχής (έχει "-" τώρα) και για τον λόγο αυτό ουδέποτε κατασκευάστηκε.

Στις σελίδα 41 του κεφαλαίου 5 να διορθωθεί το λανθασμένο "Βούρλιας" σε "Βούλιας" και να αναφερθούν στις σελίδες 38 και 42 ότι οι αιτήσεις που έχουν γίνει στη ΡΑΕ (όπως φαίνεται από το σχετικό γεωπληροφοριακό χάρτη) για την εγκατάσταση νέων ανεμογεννητριών στις θέσεις Πλάτος και Διαπόρι, έρχονται σε αντίθεση με τους όρους και περιορισμούς χρήσης που προτείνει η ΕΠΜ.

Στη σελίδα 31 του κεφαλαίου 4 να διορθωθεί το "Άνω Μεριά" σε "Απάνω Μεριά".

Τέλος, θα πρέπει να οριστεί ένα εύλογο χρονικό διάστημα έκδοσης του Π.Δ. και πρακτικής εφαρμογής της ΕΠΜ που θα μπορεί να εξασφαλίσει την διατήρηση σε καλή κατάσταση των οικοτόπων και την προστασία των υπό εξαφάνιση ειδών.